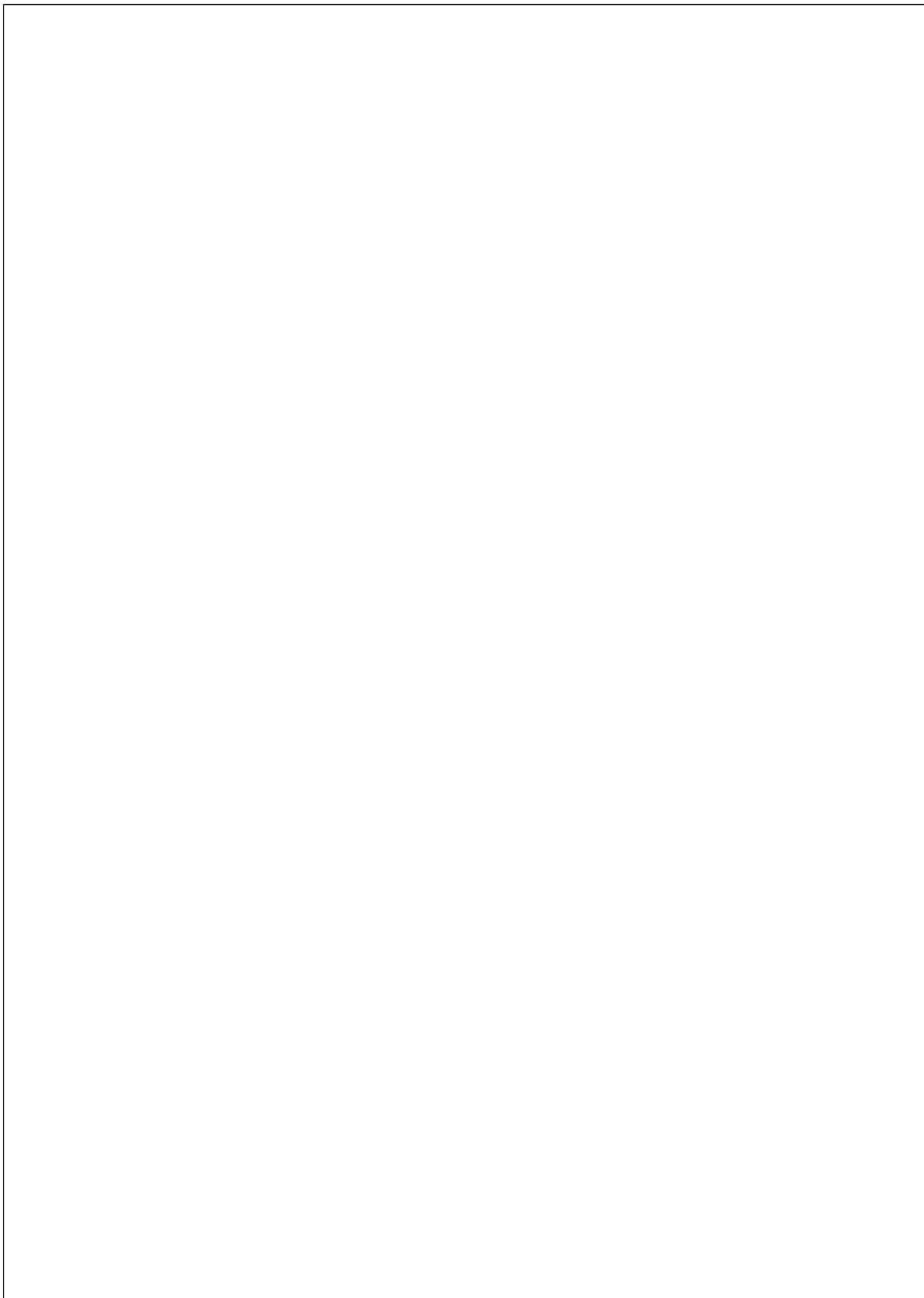

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/archiwum/189576,Katarzyna-Gruszka-Romans-Nguyen-Thi-Tuoi-z-Zenonem-Celegratem-podczas-jego-pobyt.html>
18.03.2026, 02:50

Katarzyna Gruszka: Romans Nguyen Thi Tuoi z Zenonem Celegratem podczas jego pobytu w Wietnamie w latach 1974 - 1975

Zmęczeni realizacją swoich zadań, członkowie Międzynarodowej Komisji Kontroli i Nadzoru pragnęli choć na chwilę oderwać się od szarej rzeczywistości. W miejscu zakwaterowania delegacji odbywały się wieczorki taneczne. Na jednym z takich wydarzeń Zenon Celegrat poznał Nguyen Thi Tuoi. Choć ich związek nie przetrwał próby czasu, to stanowił jego pierwszy krok do współpracy z amerykańskim wywiadem.

22.08.2023

Zenon Celegrat zyskał miano „wielkopolskiego Kuklińskiego”. Określenie to nie powinno budzić jakiegokolwiek zdziwienia, bowiem sierż. sztab. Zenon Celegrat (w 1980 roku zdegradowany do stopnia szeregowego) podobnie jak płk Ryszard Kukliński (w 2016 roku pośmiertnie mianowany na stopień generała brygady) przekazywał pozyskane na terenie kraju materiały wywiadowcze, które interesowały Stany Zjednoczone. Jednocześnie określenie „wielkopolski” nierozzerwalnie powiązane jest z terenem na którym działał, mianowicie Leszmem, gdzie służył w Jednostce Wojskowej nr 3477.

W lutym 1974 roku skierowano go do Jednostki Wojskowej 2000 w Warszawie, która zajmowała się przygotowaniem i szkoleniem oficerów wyjeżdżających do pracy w Międzynarodowej Komisji Kontroli i Nadzoru w Wietnamie. Ostatecznie do Sajgonu Zenon Celegrat przybył w czerwcu 1974 roku, aby pełnić obowiązki radiotelegrafisty w Centrum Nadawczo-Odbiorczym, mieszczącym się przy Międzynarodowej Komisji Nadzoru i Kontroli w Wietnamie. Po przybyciu do Sajgonu, członek komisji został zakwaterowany w bazie Tan Son Nhut.

Życie Nguyen Thi Tuoi przed spotkaniem „Zenka”

Nguyen Thi Tuoi urodziła się 11 grudnia 1944 roku w gminie Luong Hoa, powiecie Ben Luc, Long An, była katoliczką. Ukończyła 5 z 12 klas objętych programem nauczania. Znała język angielski. Miała 12 rodzeństwa (5 braci i 7 siostr). Z uwagi na trudną sytuację materialną kobieta w 1961 roku postanowiła wyjechać do Sajgonu, aby wspierać finansowo rodzinę. W tym czasie przebywała u swojej ciotki Nguyen Thi Ngu. W 1965 roku Nguyen Thi Tuoi razem z ciotką podjęły decyzję, aby złożyć podanie o przyjęcie do pracy w klubie amerykańskim w Cho Lon. W 1966 roku Wietnamka poznała i nawiązała relację z Amerykaninem niejakim Ronuałem Millerem. Owocem ich związku był urodzony w 1966 roku syn Nguyen Hoang Tuan. Związek zakończył się w 1972 roku, kiedy mężczyzna powrócił do swojej ojczyzny. Następnie pracowała w herbaciarniach „Hanh Long”, „Tay Thi”, „Nam Do”, „Soi Gon”. W kwietniu 1974 roku Nguyen Thi Tuoi została zatrudniona w klubie międzynarodowej komisji na lotnisku Tan Son Nhut. Pracowała tam jako tancerka i pani do towarzystwa.

► [Czytaj więcej na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Artykuł